

RAPORT DE ACTIVITATE PRIVIND SPRIJINUL ACORDAT DE AUTORITATEA LOCALĂ PERSOANELOR VÂRSTNICE DIN MUNICIPIUL CRAIOVA PRIN INTERMEDIUL COMPARTIMENTULUI DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU A PERSOANELOR VÂRSTNICE PE ANUL 2019

” Îmbătrânirea nu este o stare, ci un proces de degradare graduală și diferențială, este un ansamblu de fenomene, care apar ca urmare a încheierii fazei de dezvoltare și care implică schimbări din punct de vedere biologic și psihologic.

În toate țările lumii este prezent fenomenul de îmbătrânire a populației, cauzele fiind diverse, cele mai importante fiind creșterea speranței de viață ca urmare a progreselor în medicină și accentuarea declinului fertilității populației.

Procesul de îmbătrânire însă se manifestă diferit, individualizarea fiind determinată de: gradul de autonomie; degradările fizice; degradări psihologice; de starea emoțională și mentală; de posibilitatea de a se manifesta comportamental, cum ar fi implicarea în viața comunității, modul în care suportă pierderea rolurilor sociale ca urmare a decesului cunoștințelor și a partenerului de viață, a modului în care se adaptează la noile roluri sociale, uneori datorită instituirii unei măsuri de protecție în instituțiile de îngrijire de tip rezidențial.

De exemplu, ”pentru persoana vârstnică devine foarte importantă amplasarea locuinței și posibilitatea de a se descurca autonom în ea, precum și relațiile cu vecinii, care sunt de cele mai multe ori singura legătură cu comunitatea. Compatibilitatea dintre mediu și persoana vârstnică determina starea de bine a vârstnicului, deoarece acesta folosește din mediu ceea ce are nevoie, încearcă să-și adapteze ceea ce poate fi adaptat sau se adaptează dacă este nevoie mediului, astfel că politicile și măsurile de intervenție trebuie să țină cont de posibilitățile de intervenție prin adaptarea mediului fizic și social pentru a face posibilă manifestarea vârstnicului în încercarea acestuia de a rămâne independent. Gradul în care mediul răspunde nevoilor persoanei vârstnice determină răspunsul acesteia prin colaborarea cu cei din jur, iar evoluția vârstnicului în ceea ce privește gradul de abilitare, statusul fiziologic, funcționarea senzorială, apariția diverselor boli precum și disfuncțiile cognitive sunt determinate de capacitatea de adaptare la mediu și la confortul psihic care rezultă din această adaptare.” (Dorin Bătrân- Revista de Administrație Publică și Politici Sociale Anul I, Nr. 3 / Iunie 2010)

În acest context, se pune întrebarea ”Ce așteptări are de la viață o persoană vârstnică?”

Răspunsul, pe cât de simplu este cu atât mai complex în fond. Și vârstnicul are așteptări, își dorește să ducă o viață normală, decentă, pe cât posibil fără constrângeri, oricare ar fi acestea (de ordin fizic, psihic, financiar, social/relațional/familial, locative, etc). De fapt sunt așteptările pe care le are un om la orice vârstă, diferențele fiind mai degrabă corelate cu dificultățile care apar specific vârstei a III-a. Cum se poate interveni?

O soluție în acest caz, în special prin flexibilitatea, adaptabilitatea la nevoile individuale, costurile mai scăzute și evitarea rupturii dintre persoana vârstnică și mediul său de viață este reprezentată de îngrijirile la domiciliu.

Asistenta persoanelor varstnice presupune intervenții din sfera socio-medicală adesea anevoios de desfășurat, prin prisma complexității vârstei căreia i se adresează dar și a dimensiunii factorilor care trebuie avuți în vedere pentru a le face eficiente.

Legislația actuală prevede că anumite categorii de persoane vârstnice pot beneficia de asistență socială din partea statului român, însă doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții esențiale și în raport cu situația sociomedicală și economică a persoanelor în cauză.

În acest context, Compartimentul de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice funcționează în cadrul Serviciului de Îngrijire și Asistență a Persoanelor Vârstnice al Serviciului Public Management Spitale Cabinete Medicale și Creșe din Municipiul Craiova aflat în subordinea Consiliului Local al Municipiului Craiova, conform Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Craiova nr. 8/2013. Sediul Compartimentului de Îngrijire la Domiciliu pentru Persoane Vârstnice este în municipiul Craiova, str. Teilor nr.16.

Activitatea Compartimentului de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice are rolul de a asigura îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice cu nevoi sociale prin prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.

Obiectul de activitate al Compartimentului de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice îl constituie asistența socială la domiciliu a persoanelor vârstnice.

Principalele obiective sunt:

- a. să asigure îngrijirea, în vederea obținerii unui maxim posibil de autonomie și siguranță, persoanelor vârstnice asistate;
- b. să ofere condițiile de îngrijire care să respecte intimitatea, integritatea și demnitatea persoanei vârstnice asistate;
- c. să contribuie la menținerea sau ameliorarea capacității fizice și intelectuale ale persoanelor vârstnice;
- d. să stimuleze participarea persoanelor vârstnice la viața socială, sub forma participării la unele activități sociale, spectacole artistice de divertisment, sărbători religioase și legale;
- e. să faciliteze și să încurajeze relațiile interumane și să mențină legătura cu familia de proveniență a persoanei vârstnice asistate;
- f. să acorde consiliere socială persoanelor vârstnice asistate;
- g. să întocmească și să reactualizeze periodic planul de servicii al beneficiarilor, conform nevoilor identificate;
- h. să monitorizeze în timp evoluția beneficiarilor;

În cursul anului **2019 structura organizatorică** a Compartimentului de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice a fost următoarea: medic specialist, asistent social, 23 îngrijitori la domiciliu, șofer. Activitatea de coordonare este realizată de către șeful serviciului.

Serviciile de îngrijire la domiciliu acordă suport și asistență, pe de o parte persoanei vârstnice dependente pentru a o ajuta să-și continue viața în propria casa, într-un mod cât mai independent posibil, iar pe de altă parte, familiei acestei persoane, ca principal suținător al vârstnicului dependent.

Criteriile de eligibilitate în vederea asigurării serviciilor de îngrijire personală la domiciliu a persoanelor vârstnice sunt prevăzute în Anexa 1 la HCL nr.91/2018 care este totodată Anexa la Contractul pentru furnizare servicii.

Serviciile comunitare asigurate de către Compartimentul de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice sunt:

- servicii sociale privind îngrijirea persoanei vârstnice, prevenirea marginalizării sociale și sprijinirea pentru reintegrarea socială, sprijin pentru plata unor servicii și obligații curente, îngrijirea locuinței, ajutor pentru menaj și prepararea hranei, precum și evaluarea nevoilor sociale și elaborarea unui plan social de intervenție; consilierea; asigurarea legăturii cu alte servicii, instituții, însoțirea sau reprezentarea vârstnicului în diverse situații de ordin social (advocacy) pentru persoanele de vârstă a III-a din municipiul Craiova.
- servicii socio-medicale privind în principal ajutorul pentru realizarea igienei personale, readaptarea capacităților fizice și psihice, antrenarea la activități economice, sociale și culturale, promovarea și

menținerea unei stări de sănătate optimă a persoanei vârstnice dependente, identificarea într-o măsură cât mai obiectivă a problemelor de sănătate cu care aceasta se confruntă și stabilirea modalității celei mai potrivite prin care se poate crea o autonomie cât mai ridicată vârstnicului, în propria casă.

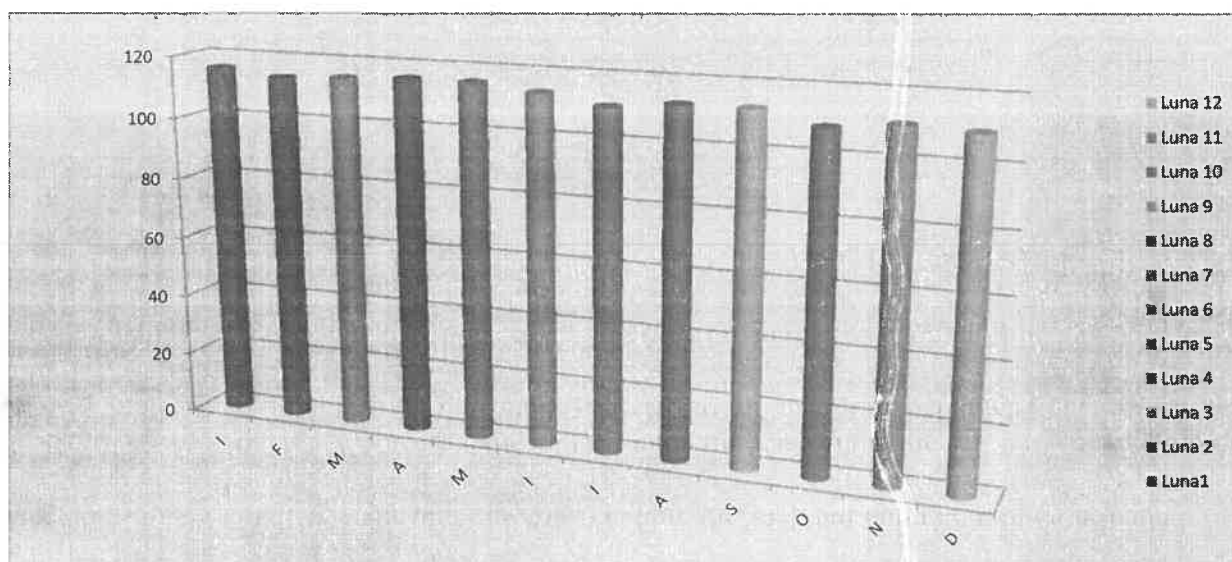
Modalitatea de stabilire a contribuției beneficiarului este prevăzută în Anexa 2 la HCL nr.91/2018, și totodată face obiectul Anexei la Contractul pentru furnizare servicii.

Analizând activitatea desfășurată pe parcursul anului 2019 am putut centraliza următoarele date statistice:

Număr mediu persoane asistate pe lună în anul 2019 = **113 persoane**

Număr mediu persoane asistate pe lună în semestrul I 2019 = **115 persoane**

Număr mediu persoane asistate pe lună în semestrul II 2018 = **111 persoane**

Număr persoane nou intrate evidența în anul 2019 = 28 persoane

Număr persoane iesite din evidența în anul 2019 = 29 persoane

Număr persoane asistate în semestrul I 2019 = 125 persoane

Număr persoane asistate în semestrul II 2019 = 124 persoane

Număr persoane asistate în anul 2019 = 141 persoane (106 femei -75% și 35 bărbați-25%)

De la debutul proiectului și până în prezent au primit servicii de îngrijire la domiciliu **546 persoane vârstnice**. Dintre acestea, ponderea este reprezentată de femei, în proporție de **75%**, bărbații fiind reprezentați în proporție de **25%**;

Distributia pe grade de dependenta

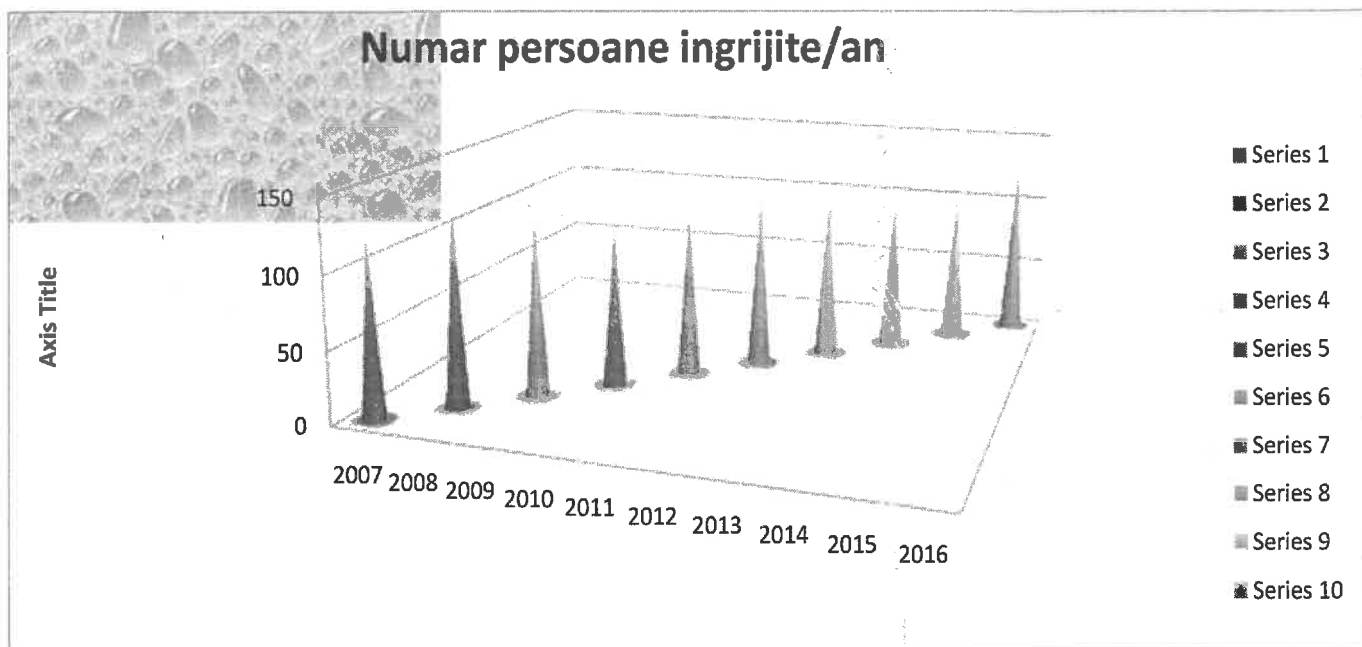
Grad de dependenta	NR. PERSOANE	PONDEREA
IA	3	2,12%
IB	21	14,89 %
IC	23	16,31 %
IIA	94	66,68%

TOTAL=141 persoane**Distribuția pe grupe de vârstă**

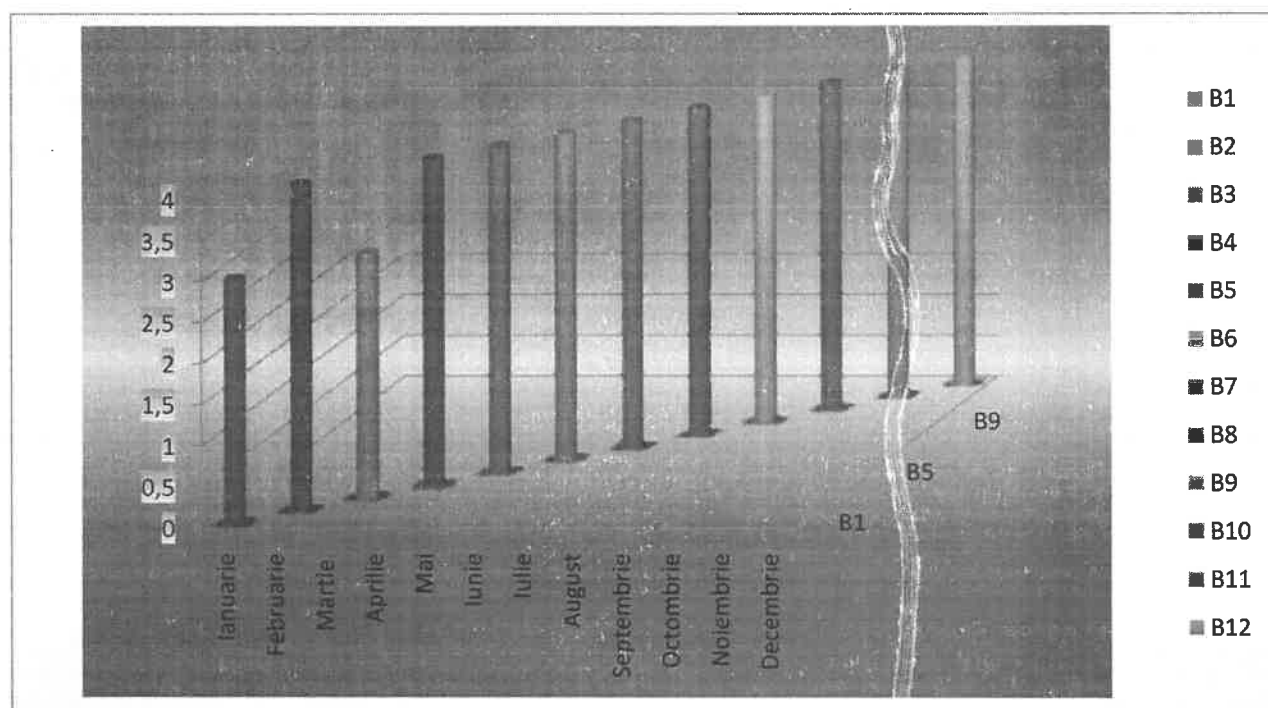
GRUPA DE VARSTA	NR. PERSOANE	PONDEREA
60-70 ANI	9	6,40%
71-80 ANI	36	25,53%
81-90 ANI	72	51,06%
91-100 ANI	22	15,60 %
>100 ANI	2	1,41%

TOTAL=141 persoane**NR. DE PERSOANE INGRIJITE / an de la debutul proiectului**

2007 - 120 PERS VARSTNICE
2008 - 130 PERS.VARSTNICE
2009 – 120 PERS.VARSTNICE
2010- 107 PERS. VÂRSTNICE
2011-112 PERS. VARSTNICE
2012-118 PERS. VARSTNICE
2013-110 PERS. VARSTNICE
2014- 102 PERS. VARSTNICE
2015- 103 PERS. VARSTNICE
2016-118 PERS. VARSTNICE
2017-127 PERS. VARSTNICE
2018-136 PERS. VARSTNICE
2019- 141 PERS. VARSTNICE

Nr. mediu beneficiari/ îngrijitor/an=6 persoane vârstnice/îngrijitor/ an

Nr. mediu beneficiari/ îngrijitor/lună/semestrul I=5 persoane vârstnice/îngrijitor/ lună semestrul I
 Nr. mediu beneficiari/ îngrijitor/lună/semestrul II=6 persoane vârstnice/îngrijitor/ lună semestrul II

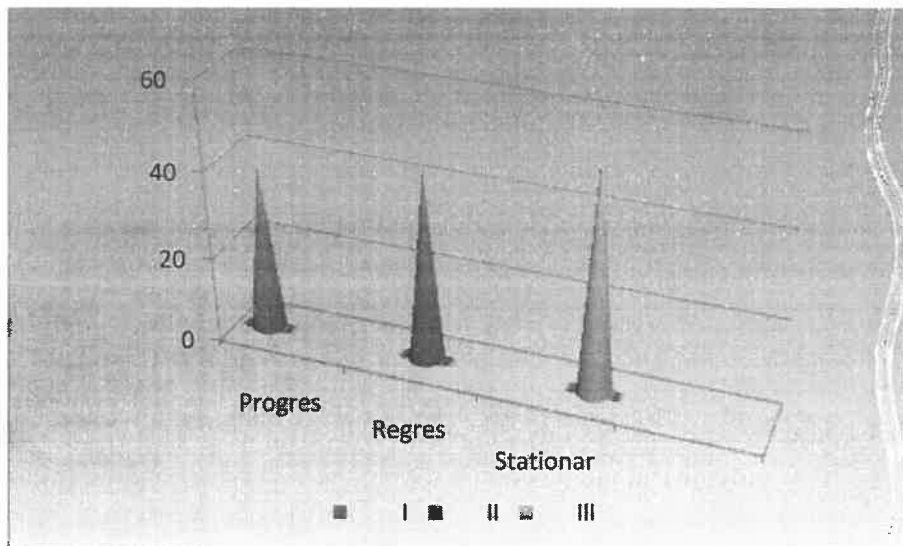
Repartiția beneficiarilor în funcție de tipul de evoluție a situației socio-medice pe parcursul perioadei de îngrijire:

Nr. total de beneficiari -141

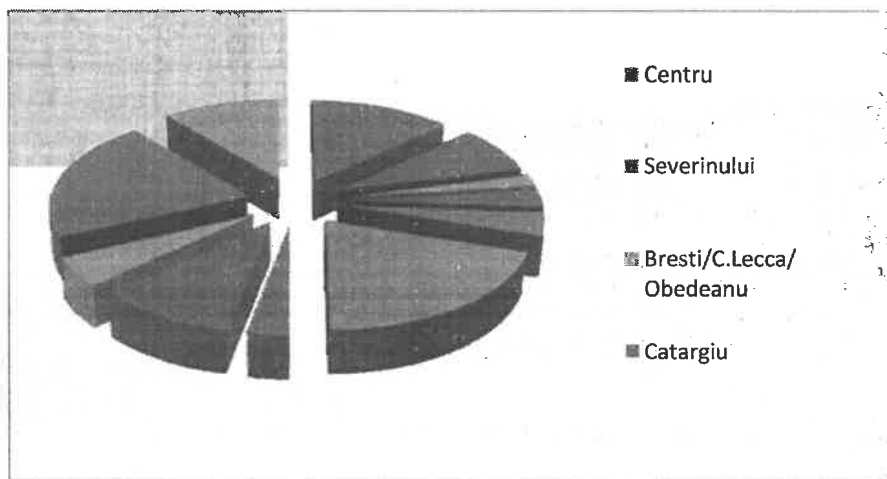
Progres – 39 beneficiari(14,70%)

Regres – 45 beneficiari (15,44%)

Staționar – 51 beneficiari (69,86%)

Distribuția beneficiarilor pe zone ale orașului

Cl. București/Rovine- 21%

Brazda lui Novac- 20%

Centru-13%

1 Mai-11%

Craiovița- 10%

Cl Severinului-8%

Gării- 5%

V. Roșie- 4%

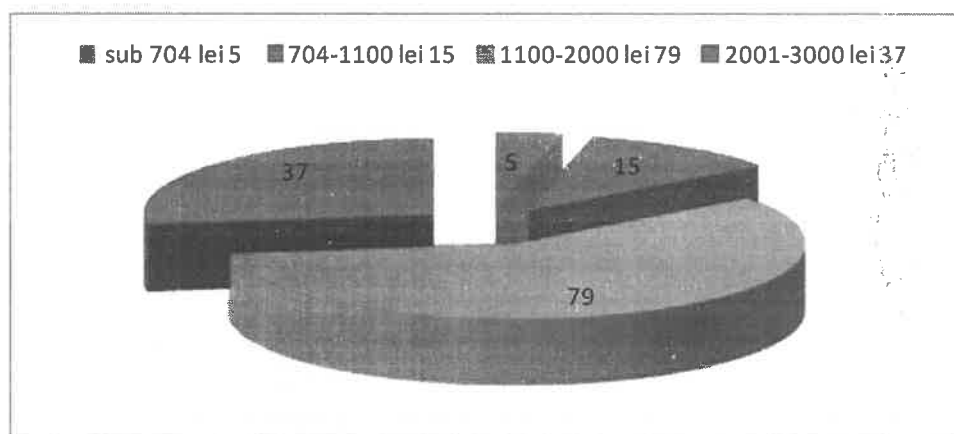
Bariera Vâlcii- 3%
Catargiu- 3%
Brestei-2%

În cursul anului 2018 în urma prestării serviciilor de îngrijire la domiciliu, contribuția totală a beneficiarilor asistați a fost în cuantum de 117 200 lei cu o medie de 9767 lei/lună.

Beneficiari cu pensie sub 1100 lei, cu situație materială precară-20 (21%) dintre care:

5 persoane cu pensie sub 704 lei (4 %)

15 persoane cu pensie între 705-1100 lei (11 %)

Beneficiari cu pensie peste 1100 lei-121 persoane, dintre care:

79 persoane cu pensie între 1100-2000 lei (56%);

37 persoane cu pensie între 2001-3000 lei (26%);

5 persoane cu pensie peste 3000 lei(4%);

O dificultate deosebită prezintă cazurile în care persoanele vârstnice asistate sunt singure. Cauzele care au condus la starea de singurătate sunt multiple:

- decesului tuturor membrilor familiei (sot/sotie, +/- copii, rude);
- copiii locuiesc în alta localitate sau în afara țării;
- ruperea relațiilor cu familia;

În această situație se regăsesc un număr de **58** dintre beneficiarii noștri (**41 %**).

În ceea ce privește **problemele de sănătate** cu care se confruntă persoanele asistate, acestea au reprezentat, alături de **singurătate**, cauzele principale pentru care vârstnicii au apelat la serviciile noastre. O clasificare sumară a acestora se prezintă astfel:

afecțiuni cardiovasculare (HTA, Infarct miocardic, Tulburări de ritm cardiac, Insuficiența cardiacă, etc)- 84 persoane (60%);

afecțiuni din sfera neurologică-26 de persoane(18 %) iar dintre acestea, cu AVC 15 de persoane(11%).

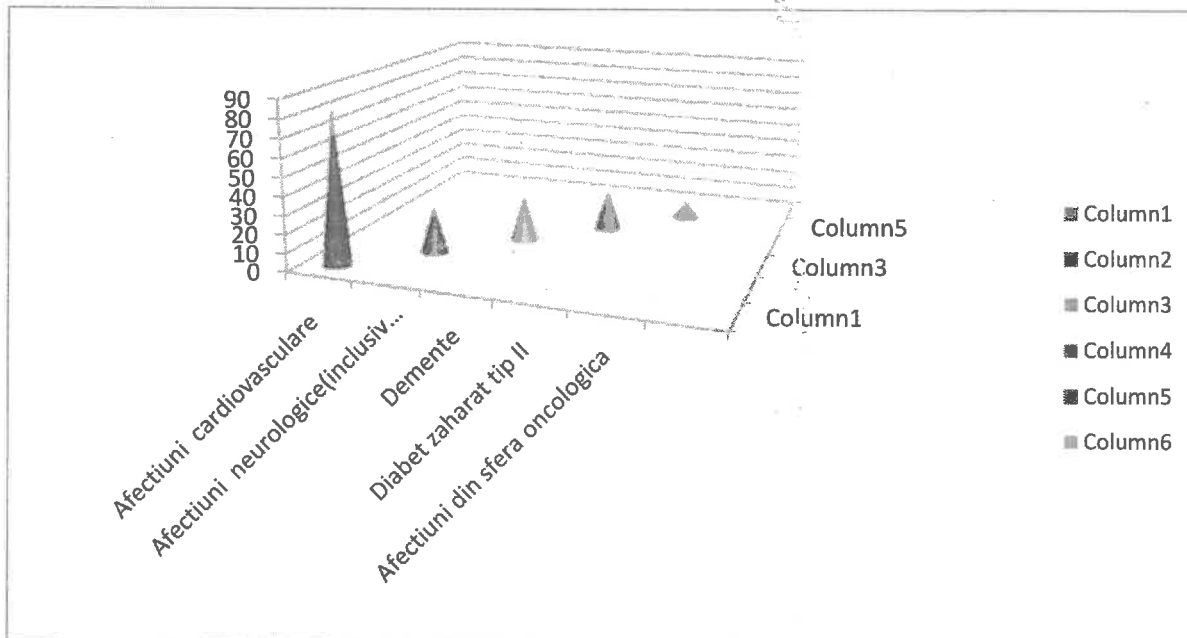
deficit motor -16 de persoane (11%);

Demente (Alzheimer, vasculare sau mixte)-26 de persoane (18%);

Diabet zaharat tip II IN/NIN – 22 de persoane (16%);

Afecțiuni din sfera oncologică- 10 persoane (7 %).

Din totalul beneficiarilor **27 (19 %)** sunt imobilizați la pat.

Cele mai dificile situații au fost cele în care îngrijitorul la domiciliu a constatat, la sosirea la persoana asistată, și după consultarea cu medicul serviciului, faptul că beneficiarul se află într-o stare care necesită intervenție medicală de urgență (SMURD, Pompieri)-12 persoane (9%). Dintre acestea o persoană a fost găsită decedată.

În decursul anului 2019 am primit 34 de solicitări pentru acordarea de îngrijire la domiciliu. Dintre acestea pentru 28 de cazuri s-au făcut demersurile necesare și s-a demarat activitatea de îngrijire . Pentru 5 cazuri, după efectuarea Anchetei socio-medicale s-a constatat faptul că nu îndeplinesc condițiile de eligibilitate necesare iar o persoană a decedat la o zi după ce a făcut solicitarea de îngrijire.

OBSERVAȚII

Și anul acesta persoanele varstnice care au solicitat servicii de îngrijire la domiciliu s-au situat ca pondere de vârsta în intervalul 81-90ani. Am sesizat creșterea pragului vârstei pentru persoanele care primesc îngrijiri la domiciliu, în comparație cu anii trecuți, 51 % din beneficiari având vârsta peste 80 ani, respectiv 16% varste peste 91 ani. Această creștere este cauzată și de faptul că un număr semnificativ de beneficiari sunt în evidența noastră au primit îngrijiri perioade care depășesc doi ani dar și de faptul că primim din ce în ce mai multe solicitări de îngrijire de la beneficiari cu varste peste 90 de ani . În momentul de față 27 de beneficiari primesc îngrijiri de peste 5 ani, dintre aceștia 1 persoană primind îngrijiri de 10 ani, 6 persoane fiind îngrijite de 11 ani, respective o persoană fiind în îngrijire de 12 ani. Cel mai vârstnic beneficiar a împlinit 104 ani.

Gradul de dependență cel mai frecvent stabilit a fost IIA (persoanele care și-au conservat autonomia mentală și parțial autonomia locomotorie, dar care necesită ajutor zilnic pentru activitățile de bază ale vieții de zi cu zi- 66,68%.

Pe locul secund se situează persoanele aflate în gradul IC de dependență 16,31% respectiv în gradul IB de dependență -14,89 %. Aceste persoane nu își pot efectua singure activitățile de bază de zi cu zi. Pe ansamblu a scăzut numărul persoanelor încadrate în gradul I de dependență-47 cazuri - față de anul trecut 53de cazuri.

Există o strânsă legătură între gradul de dependență și numărul/complexitatea serviciilor acordate per persoana varstnică.

Cu cât gradul de dependență al vârstnicului este mai mic (starea de sanatate mai alterată) cu atât numărul de servicii necesare este mai mare și mai complex; Marea majoritate a beneficiarilor prezintă concomitent mai multe afecțiuni care necesită tratament specific și regim igienico-dietetic adecvat, generând astfel nu numai o dependență de ordin fizic din partea vârstnicului ci și o încărcătură de ordin financiar, care de foarte multe ori este extrem de greu de suportat de către persoana în cauză.

Am constatat că, în special beneficiarii cu venituri mici renunță la a-și procura medicamentele sau chiar alimentele necesare pentru a se putea achita de celelalte obligații financiare. Situația devine critică atunci când persoana varstnică este singură. Cu cât afecțiunile prezente la persoana varstnică respectivă sunt mai complexe cu atât cu atât îngrijirile necesare implică intervenția unei echipe mixte: medic, asistent medical, asistent social, îngrijitor la domiciliu.

Studiul efectuat pentru beneficiarii proiectului asistați în anul 2019 a demonstrat faptul că cele mai multe persoane vârstnice locuiesc în zona Cl. București/Rovine-21% urmată de și Brazda lui Novac cu 20%, zona Centru 13% și 1 Mai cu 11%.

Un număr de 27 de beneficiari (19%) sunt în evidența noastră și primesc îngrijire de peste 5 ani. Astfel:

- 1 beneficiar din anul 2007;
- 6 beneficiari din anul 2008;
- 1 beneficiar din anul 2009;
- 1 beneficiar din anul 2010;
- 3 beneficiari din anul 2011;
- 6 beneficiari din anul 2012;
- 6 beneficiari din anul 2013;
- 3 beneficiari din anul 2014.

15 % dintre beneficiarii noștri sunt cu situație materială precară, având pensie sub 1100 lei/lună, după indexare. Dintre aceștia 5 persoane au beneficiat de gratuitatea serviciilor de îngrijire având venitul situat sub sau la nivelul pensiei minime garantate.

Singurătatea și boala sunt principalele motive pentru care vârstnicii au apelat la serviciile de îngrijire la domiciliu, 41% dintre persoanele asistate fiind singure.

În acțiunile noastre urmărim creerea unui echilibru între serviciile oferite și nevoile, solicitările persoanei, astfel încât să se respecte și dorințele beneficiarului și familiei sale (acolo unde acesta există).

Avem în vedere evitarea creerii dependentei persoanei îngrijite de un anumit serviciu sau de persoana care oferă acel serviciu, nevoia persoanei îngrijite fiind pe primul plan, astfel încât aceasta să trăiască pe cât de independent posibil în propria casa!

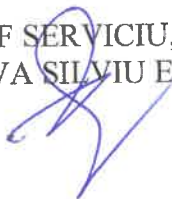
În acordarea serviciilor de îngrijire s-au respectat etapele managementului de caz, întocmindu-se documentația specifică, respectând standardele de calitate în conformitate cu legislația în vigoare. Și în cursul anului 2019 a fost continuată derularea activităților cu caracter umanitar derulate de către autoritatea locală sau de către organizațiile cu care există relații de colaborare, în favoarea beneficiarilor vârstnici singuri aflați în situații de dificultate majoră aflați în evidența Serviciului nostru. Astfel au fost distribuite 18 pachete cu alimente oferite de către ISU Dolj cu ocazia Sărbătorii Craciunului.

Prin activitatea Compartimentului de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice se dorește:
-prevenirea marginalizării sociale și sprijinirea vârstnicului pentru integrarea socială;
-stimularea participării persoanei varstnice la viața socială;

- asigurarea pentru persoanele varstnice ingrijite a unui maxim posibil de autonomie si siguranta;
- oferirea unor conditii de ingrijire care sa respecte identitatea, integritatea si demnitatea persoanei varstnice;
- mentinerea sau ameliorarea capacitatilor fizice si intelectuale ale persoanelor varstnice;
- facilitarea si incurajarea legaturilor interumane inclusiv cu familiile persoanelor varstnice;
- supravegherea si ingrijirea socio-medicala necesara;
- prevenirea si tratarea consecintelor legate de procesul de imbatranire;

În situația în care bătrânii trăiesc singuri, fie din lipsa unei familii proprii (celibatari, divorț, deces), fie din cauza izgonirii din familie, se va încerca evitarea instituționalizării, pentru că menținerea vârstnicului în relațiile sociale, oricât de de restrânse ar fie ele, dă un sens existenței sale, îl menține în mediul lui obișnuit de viață. Acționăm în sensul acordării persoanei vârstnice a dreptului la autodeterminare, aceasta având dreptul de a-și alege liber locul de viață.

ȘEF SERVICIU,
VĂDUVA SILVIU EUGEN

Întocmit,
MEDIC,
DELIU ADELINA ȘTEFANIA

